

## عنوان مقاله:

بررسی واژگان و آوهای خارج از شعر در آواز دستگاهی ایران

## محل انتشار:

کنفرانس ملی مطالعات هنر و پژوهش های علوم انسانی (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

## نویسنده:

پریسا کریمی - مدرس دانشگاه علمی کاربردی

## خلاصه مقاله:

ارتباط میان زبان و موسیقی و مطالعه ی اشتراکات این دو پدیده ی فرهنگی از دیرباز مورد توجه بوده است. وجود زیرو بمی، کشش و ریتم، تکیه و موقعیت آکسنت ها، همگی از فصول مشترک زبان و موسیقی هستند. این ارتباط زمانی که موسیقی، فرم آواز یا تصنیف می یابد، نمود بیشتری می یابد. به خصوص که آواز و تصنیف دو فرم اصلی موسیقیدستگاهی ایران هستند و حجم گسترده ای از مجموعه آثار موسیقی دستگاهی ایران را به خود اختصاص داده اند. درنگاهی موشکافانه تر معلوم می شود که این ارتباط به رابطه ی موسیقی و شعر محدود نمی شود و در واقع، میانموسیقی، واژه و آواها تعمیم یافته است. چرا که در آواز ایرانی واژه ها و آوهای خارج از شعر، اجرا می شوند. واژگانی از قبیل "جان"، "داد"، "امان" و ... و آوهایی مانند "ها"، "یا"، "هلل" و ... هدف این مقاله بررسی چگونگی به کارگیری این قبیل واژگان و آواها که در موسیقی "ترنم" اطلاق می شوند، در آواز ایرانی است. خواهیم دید که این ترنم ها باتقسیم بندی به دو گروه لفظی و لغتی نقش های متعددی در آواز ایرانی دارند و با وجود فراوانی و تنوع زیاد، از صامت ها و مصوت های محدودی تشکیل شده اند. با مطالعه ی موردی دستگاه نوا از ردیف آوازی عبدالله دوامی، به بررسی فراوانی واژگان و آوهای مورد استفاده و چگونگی قرارگیری آن ها میان ابیات و مصراع ها خواهیم پرداخت و نتیجه خواهیم گرفت که این ترنم ها عموماً در آغاز یک بیت، در مواردی در میان دو مصراع و بسیار نادر در میان یک مصراع اجرا میشوند.

## کلمات کلیدی:

زبان فارسی، موسیقی دستگاهی ایران، آواز، ترنم، تحریر، ردیف آوازی عبدالله دوامی

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/456285>

